وەڵامێک بۆ (سەمیر سەلیم)

ئەندامی یەدەگی مەکتەبی سیاسی یەکگرتووی ئیسلامی

هیدایەت مەلا عەلی

لە میدیای ژمارە (289) ی ڕۆژی سێ شەممە 2007/5/15 چاوپێکەوتنێکی (سەمیر سەلیم) ئەندامی یەدەگی (م .س) یەکگرتووم خوێندەوە ، کە ئەوەی دەهێنا لەڕوانگەی خۆمەوە وەڵامی بدەمەوە ، ڕاستە وەڵامەکەی من لە ڕوانگەی چاوپێکەوتنەکەی ناوبراوە هاتووە ، بەڵام خودی قسەو وەڵامەکانی (سەمیر سەلیم) زۆر لێکدانەوە هەڵدەگرێت و ئەوە دەهێنێت ترسناکی سەرهەڵدانی ئەو قۆناغەی کە باسی دەکات ، لە لایەن شارەزایان و پسپۆڕانی بواری ئیسلامی سیاسی قسەی لەسەر بکرێت ، بۆ ئەوەی کۆمەڵانی خەڵکی کوردوستان لە ئەزمونەکانی (میسر) و (جەزائیر) و چەندین وڵاتی تر بە دووربن ، ئیرهاب و خوێناوی کردنی کۆمەڵگا و هەڵکێشانی لاشەی مناڵان و نەیارانی سیاسی بەچاوی خۆیان نەبینن ، من لێرەدا نامەوێت بچمە سەر ئەوەی کە ڕەوتەکەی (سەمیر سەلیم) کەی و چۆن سەری هەڵداوە ، یان چۆن هاتۆتە کوردوستان و لە قۆناغە سیاسی و کۆمەڵایەتیە زۆر گرنگەکانی ژیانی خەڵکی کوردوستان چ پەیامێکی لە هەناوی خۆیدا هەڵگرتبوو سەرئەنجام چۆنیش کاری پێدەکرد ، من لێرەدا زیاترئەمەوێت قسە لەسەرئەوپایانە بکەم کە لەدوای ڕاپەڕینەوە(یەکگرتوو) لەسەری خۆی ڕاگەیاند ، پاشان وەک خەسڵەتێکی سروشتی ئەم ڕەوتە باسی قۆناغ و لابردنی ئەو دەمامکانە بکەم کە (یەکگرتوو) بۆ چاو بەست و فریوودانی خەڵکی کوردوستان بەکاری هێناوە ، بۆ دەرخستنی ڕاستیەکان من چاوپێکەوتنەکەی (سەمیر سەلیم) وەک نموونە وەردەگرم و هەوڵ دەدەم شرۆڤەی بکەم و لە ڕوانگەی تازەترین هەڵوێست و بەرنامەیانەوە ڕاستیەکان ئاشکراترو بەرجەستەتر بخرێتە بەردەم خەڵکی کوردوستان ،(یەکگرتوو) لە ساڵی (1994) دا خۆی وەک ڕێکخراوێکی ئیسلاحی و پەروەردەی گشتی ڕاگەیاند ، (یەکگرتوو) لەسەر (4) پایەیەی بەزۆر سەپێنراو ناجێگیر بانگەوازی خۆی کرد ، یەکەم / ناسنامەی ئیسلامی بوون ، دووەم / برسیەتی و گەمارۆی ئابوری ، سێیەم / پاشەکشەی بزووتنەوەی ئیسلامی لە ئاکامی شەڕی نێوان (ی . ن .ک) و (بزووتنەوە) وەک ڕەوتێکی چەکدارو توندڕەوی ئیسلامی ، چوارەم / بوونی دەسەڵاتێکی میلیشیای لە کوردوستان کە وەڵام دەرەوە نەبووە بە پێداویستیەکانی ژیانی سیاسی و بژێوی و کۆمەڵایەتی خەڵکی کوروستان ، بە ڕەئی من (یەکگرتوو) لەم هەلومەرجەدا توانی فرسەت وەربگرێت و قولاپی ڕاوی خۆی هەڵداتە ڕوباری کۆمەڵگاوەو نێچیرەکانی کۆبکاتەوە ، (یەکگرتوو) لەڕێگەی پێناسەکردنی خەڵکی کوردوستان وەک خەڵکێکی مسوڵمان و پاشان حیساب کردن لەسەر ڕادەی کاریگەری مەزهەب لە ژیانی خەڵکیدا ، توانی کێڵگەی بەرهەم هێنانی پرۆژەیەک کە (یەکگرتوو) کاری بۆ دەکرد ئاسانترو بەرهەمدارتر بکات ، گەمارۆی ئابوری برسەتی و دەستەنگی خەڵکی کوردوستان ، گرانی و نەبوونی سەرەتایترین پێداویستیەکانی ژیان ، سواڵ و هەژاری ، کۆکردنەوەی گوڵەگەنم ، فرۆشتنی قاپ و لیفەو دۆشەکی ناو ماڵ ، قەرز و کۆڵبەری و سنور بڕین ، ئەو زەمینەیە بوو کە (یەکگرتوو) توانی بێت و لە ڕێگەی مووچەی هەتیوانەو بەخشینەوەی گۆشت و ڕێکخستنی شەوانی ڕەمەزان بە خواردن و شەوچەرەوە بکاتە کەمین و خەڵکی هەژار و دەستەنگی پێبخاتە ناو بۆسەکەی خۆیەوە ، هەرچەندە (یەکگرتوو) لە ژێر ناوی

جیاواز جیاوازدا ئەم کارانەی دەکرد ، بەڵام لە کۆتاییدا هەموو تووله ڕێگاکان چوونەوە سەر ئەو شارێیەی کە ناوی (یەکگرتووە) . دەرکەوتنی بزووتنەوەی ئیسلامی وەک هێزێکی چەکدار و توندڕەو ، پاشان شەڕو پێکدادانی نێوان (ی . ن . ک) و (بزووتنەوە) کە بە شکستی (بزووتنەوە) کۆتایی هات ، بێزاری خەڵک لە کارو بەرخوردی (بزووتنەوە) سەبارەت بە ئازادی و مافەسەرەتاییەکانی خەڵک ، شانسێکی باشی خستەبەردەم (یەکگرتوو) بۆ ئەوەی خۆی ڕابگەیەنێت و بتوانێت ئەو بۆشاییە پڕ بکاتەوەو، بە کۆمەڵگاش بڵێ ئەمە ئیسلامی سیاسییە نەک توندڕەوی و شەڕ و پێشێل کردنی ئازادی خەڵک ، (یەکگرتوو) ئەم کاتەی بۆیە هەڵبژارد تا بەخەڵک و بە پاشماوەی هێزی شکست خواردوی (بزووتنەوە) بڵێت ئەتوانی لەگەڵ ئێمە بیت و ڕیشیش بتاشیت و بۆینباخیش ببەستیت و هەمیشە چەکیشت بەشانەوە نەبێت ، بوونی دەسەڵاتێکی میلیشیای لە کوردوستان و وەڵام نەدانەوە بەپێداویستیەکانی ژیانی خەڵک بە گشتی و ، لاوان ، منالان ، ژنان بەتایبەتی پایەیەکی تری گرنگە لەو پایانەی (یەکگرتوو) خستییە ژێر کورسی سەردەرهێنانەکەی ، نموونەیەکی سادە کافیە بۆ ئەوەی بزانین کە چ دەسەڵاتێک لەکوردوستان حاکمەو ، (یەکگرتوو) ش چەندە سوودی وەرگرتووە لەم سەرگەردانییە ، من خۆم مامۆستا بووم لە یەکێک لە دواناوەندیەکانی هەڵەبجەی تازە ، تیپێکی تۆپ تۆپێنی سەر بە (یەکگرتوو) ژوورە سوتاوەکی بەڕێوبەری تەعمیر کردەوە ، دوایی مامۆستای سەرپەرشتیاری ئەم تیپە داوای کرد کە لەکۆبونەوەی هەفتانەی خوێندکاراندا سوپاسی ئەم تیپە بکرێت ، کەسێک نەیپرسی ئایا ئەم تیپە (ڕیاڵ مەدریدە) یان (مانچستەریونایتد) ؟ ئەم تیپە سەرچاوی ئابوری لەکوێوە هێناوە وا تەعمیر دەکات و لەبری حکوومەت بنیات دەنێت ؟ ئایا ئەمە کاری حکوومەتە یان تیپی تۆپ تۆپێن ؟ لەکاتی بوونی حکوومەتێکی نۆرماڵ و وەڵام دەرەوە بەپێداویستیەکان ئەم جۆرە کارانە نە دێنە پێشەوە ، نە (یەکگرتوو) ش دەتوانێت بیکات بە سەرەتایی چوونە ناو پرۆسەی خوێندن و قۆزتنەوەی ئەم واقیعەتە بۆ بەرژەوەندی و کەسپی حیزبی . لێرەوە دەمەوێت بچمە ناو باسەکەمەوە ، ئەو ڕۆژەی (یەکگرتوو) ڕاگەیەنرا من لە ناوەڕاستی بازاڕی هەڵەبجەی تازە ڕاوەستابووم ، کەسێک کە لەهەڵەبجەی شەهیدەوە هاتبوو ڕاگەیاندنەکەی هەڵواسیو ڕۆشت ، هەرکەس ئەو ڕاگەیاندنەی دەخوێندەوە زۆر بە ئەستەم دەیتوانی کەسانێک بدۆزیتەوە کە نوێنەرایەتی ئەو ڕاگەیاندنە بکات و بتوانیت تەعبیری لێبکات ، بەڵام وورده وورده دیاردەکە سەری هەڵداو داوی چنراو بۆ خەڵکی هەڵخرا ، سەرەتا لەلایەن چەندین شارەزاو کەسانی بەئەزموون لەبواری ئیسلامی سیاسی و بە تایبەت (ئیخوان موسلیمین) دا بیروڕای خۆیان بەیانکرد ، زمانی نەرم و نیانی (یەکگرتوو) جۆری تەبلیغاتیان خستە ژێر مەنگەنەی ئەوەی کە ئەم زمانی تەبلیغ و لێدوانەی ئێستای (یەکگرتوو) کاتییەو ، بەپێی چوونە پێشەوەی کار و قۆناغەکانیان وەک هاوشێوەکانیان لە وولاتانی تر دەگۆڕێت و دەبێت بە کاری توندوتیژی ، هەر ئەو کات کە چەند کەسێک بۆ ئەم وەڵامانە دەرکەوتبوون دەیانووت وانییەو ئەم لێکدانەوانە لەجێگەی خۆیدا نییە ، سەرەتا (یەکگرتوو) بەشێوەیەک خۆی نمایش دەکرد کە ئەسڵەن ئەوان بۆ سیاسەت و دەسەڵات و کورسی و حکومەت خۆیان ڕانەگەیاندوە ، ئەوان تەنها هاتوون هەندێک دیاردەی نامۆ هەیە لە کۆمەڵگادا ڕێکیبخەنەوەو ، هەندێک تێگەشتنی نادروست لە سەر ئیسلام هەیە ڕاستی بکەنەوە ، ئەم قسانە بەردەوام و لەگەڵ چوونە پێشەوەی کارەکانیان لەدەمی کادرو بەرپرس و قسەوباسی ناو خەڵکیان دەبیسرا ، ئەو سەردەمە قسەیەک لە سەر پرۆژەی سیاسی ، دەسەڵات ، قۆناغ ، پاشەکشێ لە

حکوومەت ، گۆڕینی ئالیەت ، هیچی نەبوو ، ڕۆژگار دەڕوات و هەلومەرجی سیاسی و ئابوری و کۆمەڵایەتی کوردوستان بەجۆرێک دەگوزەرێت کەبۆ گەرای کارەکانی (یەکگرتوو) زۆر باش گۆماوەکە لیخن دەبێت و مەودای هەڵسوڕان کراوەتر دەبێت ، تادەگاتە ئێستاو سەرەتای ترسناکی ستراتیژێک کە (یەکگرتوو) کاری بۆ دەکرد دەردەکەوێت ، ئێستا ئیتر بە واقیعی و بە مەلموسی شەڕی قۆناغەکان دەرکەوتوون و (یەکگرتوو) ی لەبەردەم یەک ئاڵوگۆڕی چارەهەڵنەگردا داناوە وەک حەتمیەتی ڕەوەندو سروشتی ئەم بزووتنەوەیە ، (سەمیر سەلیم) دەڵێت (ئێمە پێمان وایە پرۆژەی چاکسازی سیاسیمان چوار قۆناغە ، دوو قۆناغیمان بەسەرکەوتووی بڕیوە ، قۆناغی ئیسڵاحی فکرمان کردووە کە توانیومانە لە ڕووی مەفاهیمی و فکریەوە تەرزێکی تازەو کولتورێکی نوێ پێشکەش بکەین لە کولتوری ئیسلامی و کولتوری کوردیداو، جیلێکیشمان بۆ ئامادە کردووە کە ئەمە قۆناغی دووەمان بوو ، قۆناغی سێیەمیش کە قۆناغی گۆڕانی سیاسیە ، کە پەیوەستە بە کۆمەڵێک هەلومەرجی بابەتی و کۆمەڵێک هۆکاری بابەتیەوە ، دەبێت دەسکاری ئەمانە بکەین ، ئێستا (یەکگرتوو) لە قۆناغی سێیەمدایەو ئەم قۆناغی سێیەمە پێویست بە ناونانی خۆی دەکات) .

هەرکەس لە ئەلف و بای سیاسەت بزانێت ئەو ڕاستیەش دەزانێت کە حیزب واتە هەوڵدان بۆ دەسەڵاتی سیاسی ، بەواقیعی ئەگەر حیزبی ڕاگەیەنراو حیزب بێت ، بەڵام ئەگەر ئێستا هەر چاودێرێک بەراوردێک لە نێوان ئێستاو ڕابوردووی (یەکگرتوو) بکات لەجۆری قسەکردن و تێپەڕاندنی بە قەولی (سەمیر سەلیم) قۆناغی سێیەم ، ئاسمان و ڕێسمانێکە ، (یەکگرتوو) خەریکە لەچەند ڕویەکەوە قۆناغی سێیەم تێدەپەڕێنێت ، ناونانی ئەم قۆناغە بە هەر پاشگرو پێشگرێکی چاکسازی و پاکسازی و ئیسڵاح کردن بڕازێنرێتەوە ، هیچ لەو واقیعەتە کەم ناکاتەوە کە (یەکگرتوو) دەیەوێت بەزووترین کات دەستی بە قۆناغی چوارەم بگات کە قۆناغی دەست بردنە بۆ دەسەڵاتی سیاسی ، بەڵام پرسیارو ترسناکی هەلومەرجەکە لێرەدایە کە ئەرکی هەموومانە ڕێگای لێبگرین و وەڵامی پێ بدەینەوە ، ئەویش ئەوەیە ئایا (یەکگرتوو) شانسی ئەوەی هەیە دەسەڵات وەربگرێت ؟ ئەگەر هەرکەس سەیری هەلومەرجی سیاسی کوردوستان و دەسەڵات و یاساو سیستەمی ئاڵوگۆڕی دەسەڵات بکات ، ئەوە بێگومان دەڵێت نەخێر چونکە ئەو هێزەی لەکوردوستان دەتوانێت حاکم بێت ، دەبێت یەکەم هێزی چەکدار بێت ، هەمووشمان دەزانین نەهەڵبژاردن ، نەدەنگدان ، نە پەرلەمان ، شێوازی ئاڵوگۆڕی دەسەڵات نین لە کوردوستان تەنانەت بۆ (یەکیتی و پارتی) ش ، کەواتە (یەکگرتوو) دەبێت چی بکات لە کاتێکدا چ وەک قۆناغ ، چ وەک واقیعەتێک کە دەبێت چەند بارەی سروشتی ڕەوەندەکەی خۆی بکاتەوە لەم واقیعەتە چارەهەڵنەگرو حەساسەدا ، (یەکگرتوو) بەپێی لێکدانەوەکان و هەڵوێستی خۆیان دەیانەوێت دەست بەرن بۆ دەسەڵاتی سیاسی ، بەڵام (یەکگرتوو) لە کاتێکدا قۆناغەکان تێدەپەڕێنێت و دەست بۆ دەسەڵات دەبات ، ڕووبەڕووە لەگەڵ پاشەکشەیەکی سایسی و مەعنەوی و نفوزی و کۆمەڵایەتی، تەنانەت (یەکگرتوو) زۆر باش دەرکی ئەوە دەکات کە ئەو هەلومەرجەی ئەو گەشەی تێدا کرد وەک جاران نەماوەو ئاڵوگۆڕی زۆری بەسەردا هاتووە ، (یەکگرتوو) بۆ ئەوەی ئەم قۆناغە بەخێرای تێپەڕێنێت پێوویستی بەوە هەیە وەک بەدیلی دەسەڵات دەربکەوێت و ئەم نیازەش لە دیداری (سەمیر سەلیم) زۆر بەباشی دەردەکەوێت کە دەڵێت (پرۆژەیەکی سیاسیمان بە دەستەوەیە و بەم نزیکانە بڵاوی دەکەینەوە) من مەبەستم ئەوە نییە بڵێم نابێت هیچ حیزب و لایەنێک بەرنامەو پرۆژەی سیاسی هەبێت ، بەڵام ئەمەوێت ئەوە بڵێم پرۆژەی سایسی لە دنیای سیاسیدا بۆ دەسەڵاتە ، ئەم پرۆژەیەش پێچەوانەیە

لەگەڵ سەرەتای کاری (یەکگرتوو) لەگەڵ ئێستای دەست بردنیان بۆ دەسەڵات ، پاشان (سەمیر سەلیم) دەڵێت (ئەگەر نا ئومێدبین لە حکوومەت هیچ باکمان نییەو لێی دەکشێینەوە)، ئەم لێدوانە تەنها ئەوە نییە لیستێکی پێکهێنەری حکوومەت دەکشێتەوە بەقەدەر ئەوەی کە بەیانی ئامادەیەک دەکات کە (یەکگرتوو) دەیەوێت لە خۆی نیشان بدات ، بۆ کاریک کە قۆناغ و دوا چارەنووسی بزووتنەوەکەی پێوە بەندە ، کەواتە بۆ ئەوەی ئەم هاوکێشەیە بەدروستی و وەک حوکمی قۆناغ و وەک سروشتی تەواوی هاوشێوەکانی بزوتنەوەکەی (سەمیر سەلیم) لێکبدەینەوە،بەبۆچوونی من بەو حەقیقەتە دەگەین کە (یەکگرتوو) بۆ ئەوەی دەست بۆ دەسەڵات بەریت پێوویستی بە توندوتیژی هەیە ، پێوویستی بە چەک و پەلامارو ترساندنی کۆمەڵگای هەیە ، بۆ ئەوەی زۆر بەئاسانی هەڕەشەو هەوڵی (یەکگرتوو) بۆ توندوتیژی و چاوسورکردنەوە ببینیت ، بڕۆن قسەکانی (مەلا سەلاحەدین) لەسەر لابردنی بەندی حەوت لە دەستوری کوردوستان سەیر بکەن ، کە جۆری قسەو نوسین و تەنانەت ڕیکلامە بۆ ئەو قسانە جیاوازیان هەیە لەگەڵ زمانە شیرین و نەرم و نیانەکەی جارانی (مەلا سەلاحەدین)، بەرەئی من دەبێت چ خەڵکی کوردوستان و چ ڕۆشنبیران و کەسانی ئازادیخواز ئەم واقیعەتە بە جیدی وەرگرن و هەڵوێستی سیاسی و مەسئولانەی خۆیان نیشان بدەن ، بۆ پاراستنی ژیان و چارەنووسی خەڵکی کوردوستان و ڕێگە نەدان بەغەرق بوونی کۆمەڵگا لە زەلکاوێکی زیاتر . من ئەم بابەتەم وەک دەرگایەک سەیر ئەکەم بۆ کردنەوەی لێکدانەوەو پلیمێکی زیاتر لەسەر ئەم واقیعەتە کە هەمووومان دەخاتە بەردەم هەڵوێستی جدیەوە ، من هەوڵ دەدەم لە داهاتوودا هەر لەسەر چاوپێکەوتنەکی (سەمیر سەلیم) چەندین قسەی تر بکەم بە تایبەت کە دەیەوێت ئەو فەزڵە بە خەڵک بفرۆشێت کە بەرگری لە ئازادی و بژێوی خەڵک دەکەن ، یان باسی ئەوە دەکات کە لەناو حکوومەت و پەرلەماندا ئەو هێزەی کە موعارەزە دەکات و قسە دەکات ، ئەندامەکانی ئەوانن ، بە بێ ئەوەی بە خەڵک بڵێت ئەوان لە حکوومەت و پەرلەمان ئیعتیرازیان بە چی هەیەو ، ئەوان خۆیان چ کارەن وا بەرگری لە ئازادی و بژێوی خەڵک دەکەن ، (یەکگرتوو) خۆی لەم هاوکێشەیەدا چ پێناسەیەکی هەیەو ، چ دەورو نەخشێکی گێڕاوە تا ئێستا ، بەو هیوایەی بتوانم ئەم کارە بکەم .